

2.12.2021

Työ- ja elinkeinoministeriö
Energiaosasto

Viite

Lausuntopyyntö, TEM, VN/11961/2021, 15.06.2021

Asia

Ulkoministeriön lausunto Fennovoima Oy:n Hanhikivi 1 -ydinvoimalaitoksen rakentamislupahakemuksen päivityksestä

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt ulkoministeriöltä lausuntoa Fennovoima Oy:n Hanhikivi 1 -ydinvoimalaitoksen rakentamislupahakemuksen päivityksestä.

Fennovoima Oy toimitti 28.4.2021 työ- ja elinkeinoministeriölle Hanhikivi 1 -ydinvoimalaitoksen rakentamislupahakemuksen päivityksen. Päivityksessä yhtiö kuvaa hankkeessa vuoden 2015 lupahakemuksen jättämisen jälkeen tapahtuneen olennaisen kehityksen.

Ulkoministeriön aiemmat Fennovoima Oy:n ydinvoimalahankkeeseen liittyvät lausunnot

Ulkoministeriö antoi lausunnon hankkeen yhteiskunnan kokonaisedun mukaisuudesta 2.6.2009 ennen valtioneuvoston 6.5.2010 tekemää periaatepäätöstä ja uudestaan 20.5.2014 ennen valtioneuvoston 18.9.2014 tekemää vuoden 2010 periaatepäätöstä täydentävää periaatepäätöstä. Ulkoministeriö antoi lausunnon rakentamislupahakemukseen 21.6.2016. Lausunnoissaan ulkoministeriö on kiinnittänyt huomiota muun muassa Suomen energiaturvallisuuteen, hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen, hankkeen rahoitukseen, pakotteiden mahdollisiin vaikutuksiin sekä Venäjän toiminnasta aiheutuviin riskeihin hankkeen osalta. Ulkoministeriö pitää näitä kysymyksiä edelleen asiaankuuluvina.

Lausunnossaan 21.6.2016 ulkoministeriö totesi, että hankkeeseen liittyvät riskit olisi harkittava kokonaisuutena arvioitaessa täyttääkö hanke ydinenergiain asettamat edellytykset rakennusluvan myöntämiseksi.

Rakentamislupahakemuksen päivityksen pohjalta ulkoministeriö toteaa seuraavaa:

Rakentamislupahakemuksen päivityksessä todetaan, että *"vuoden 2014 periaatepäätöksessä valtioneuvosto katsoi, että Fennovoiman omistuksesta vähintään 60 % tulee olla toimijoilla, joiden asuin- tai kotipaikka on EU:n tai EFTA-maiden alueella. Vuoden 2015 jälkeen Fennovoiman omistuksesta on yli 60 % ollut yhtäjaksoisesti toimijoilla, jotka ovat sitoutuneet hankkeen pääomasijoituksiin ja joiden asuin- tai kotipaikka on EU:n tai EFTA-maiden alueella."* Ulkoministeriö pitää tärkeänä, että omistuspohjaa koskeva ehto täyttyy jatkossakin.

Hankkeen kustannusarvio on kasvanut, ja sen on tällä hetkellä arvioitu olevan noin 7–7,5 miljardia euroa (aiemmin 6,5–7 miljardia euroa) johtuen rakentamislupahakemuksen päivityksen mukaan pääosin viiden vuoden viiveestä rakentamisluvan saamisesta.

Hankkeen taloudellisten riskien osalta todetaan rakentamislupahakemuksen päivityksessä, että osa riskeistä on jo toteutunut johtuen viivästyksistä ja kustannusten noususta. Hakemuksessa todetaan, että *"kansainvälisestä luonteesta johtuen hankkeessa on kansainväliseen politiikkaan liittyviä riskejä. Poliittisten ja kaupallisten suhteiden edelleen heikkeneminen EU:n, USA:n ja Venäjän välillä voisi lisätä sanktioita osapuolten välillä. Kansainvälisten suhteiden heikkeneminen ja pakotteet voisivat vaikuttaa etenkin projektin etenemiseen aikataulussa ja projektin rahoitukseen."* Ulkoministeriö pitää tärkeänä, että hankkeen rahoituksen osalta otetaan huomioon lupaprosessissa mainitut riskit kansainvälisten suhteiden osalta. Tulisi tarkastella esimerkiksi sitä, miten mahdolliset uudet Venäjään kohdistuvat kansainväliset pakotteet vaikuttaisivat hankkeeseen.

Ydinvoimalan rakennusvaiheen laitostoimitusten lisäksi on kiinnitettävä huomiota mahdollisuuksiin saada ydinvoimalaitoksen jatkossa tarvitsemat varaosat, komponentit ja ydinpolttoainetoimitukset vaihtoehtoisilta toimittajilta.

Liitteet

-